

Bruxelles, 6. rujna 2018.
(OR. en)

10788/18

Međuinstitucijski predmet:
2018/0240 (NLE)

PECHE 265

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sporazum za sprečavanje nereguliranog ribolova na otvorenome moru u
središnjem arktičkom oceanu

**SPORAZUM ZA SPREČAVANJE NEREGULIRANOG RIBOLOVA
NA OTVORENOME MORU
U SREDIŠNJEM ARKTIČKOM OCEANU**

Stranke ovog Sporazuma,

prepoznajući da je dio središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more donedavno bio prekriven ledom tijekom cijele godine, što je onemogućavalo ribolov u tim vodama, ali da se tijekom posljednjih godina prekrivenost ledom na tom području smanjila;

potvrđujući da se ekosustavi središnjeg Arktičkog oceana, iako razmjerno malo izloženi ljudskom djelovanju, mijenjaju zbog klimatskih promjena i drugih pojava te da ne postoje jasna saznanja o učincima tih promjena;

prepoznajući ključnu ulogu koju zdravi i održivi morski ekosustavi i ribarstvo imaju za hranu i prehranu;

prepoznajući posebne odgovornosti i posebne interese obalnih država uz središnji Arktički ocean u pogledu očuvanja ribljih stokova u središnjem Arktičkom oceanu i održivog upravljanja njima;

primjećujući u tom pogledu inicijativu obalnih država uz središnji Arktički ocean kako je navedena u Deklaraciji o sprečavanju nereguliranog ribolova na otvorenome moru u središnjem Arktičkom oceanu potpisanoj 16. srpnja 2015.;

podsjecajući na načela i odredbe ugovora i drugih međunarodnih instrumenata koji se odnose na morsko ribarstvo i koji se već primjenjuju na područje središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more, uključujući one sadržane u sljedećim instrumentima:

Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. („Konvencija”);

Sporazumu o primjeni odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta od 4. kolovoza 1995. („Sporazum iz 1995.”); i

Kodeksu odgovornog ribarstva iz 1995. te drugim relevantnim instrumentima koje je donijela Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda;

ističući važnost osiguravanja suradnje i koordinacije između stranaka i Komisije za ribarstvo sjeveroistočnog Atlantika, koja je nadležna za donošenje mjera očuvanja i upravljanja u dijelu središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more, drugih relevantnih mehanizama za upravljanje ribarstvom koji su uspostavljeni i koji djeluju u skladu s međunarodnim pravom te relevantnih međunarodnih tijela i programa;

vjerujući da nije vjerojatno da će u dijelu središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more u bliskoj budućnosti postati moguće obavljati komercijalni ribolov i da je stoga u trenutačnim okolnostima prerano osnivati dodatne regionalne ili podregionalne organizacije ili aranžmane za upravljanje ribarstvom za dio središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more;

želeći, u skladu s predostrožnim pristupom, spriječiti pojavu nereguliranog ribolova u dijelu središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more, uz istodobno redovito preispitivanje potrebe za uvođenjem dodatnih mjera očuvanja i upravljanja;

podsjecajući na Deklaraciju Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda iz 2007.;

prepoznajući interese stanovnika Arktika, uključujući autohtone narode Arktika, za dugoročno očuvanje i održivo iskorištavanje živih morskih resursa te za zdrave morske ekosustave u Arktičkom oceanu te ističući važnost uključivanja njih i njihovih zajednica; i

želeći promicati primjenu znanstvenih spoznaja i znanja autohtonog i lokalnog stanovništva o živim morskim resursima Arktičkog oceana i ekosustavima u kojima se ti resursi pojavljuju kao osnovu za očuvanje ribarstva i upravljanja njime u dijelu središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

Upotreba pojmova

Za potrebe ovog Sporazuma:

- (a) „područje Sporazuma” znači jedinstveni dio središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more i koji je okružen vodama pod ribolovnom jurisdikcijom Kanade, Kraljevine Danske u odnosu na Grenland, Kraljevine Norveške, Ruske Federacije i Sjedinjenih Američkih Država;
- (b) „riba” znači vrste riba, mekušaca i rakova osim onih koje pripadaju sedentarnim vrstama kako su definirane u članku 77. Konvencije;
- (c) „ribolov” znači traženje, privlačenje, pronalaženje, lovljenje, vađenje ili izlov ribe ili svaka aktivnost za koju se može razumno očekivati da će dovesti do privlačenja, pronalaženja, lovljenja, vađenja ili izlova ribe;
- (d) „komercijalni ribolov” znači ribolov u komercijalne svrhe;
- (e) „istraživački ribolov” znači ribolov kojemu je svrha procijeniti održivost i izvedivost budućih komercijalnih ribolovnih aktivnosti tako što doprinosi prikupljanju znanstvenih podataka koji se odnose na takve vrste ribolova;
- (f) „plovilo” znači svako plovilo koje se upotrebljava za ribolov, opremljeno je kako bi se upotrijebilo za ribolov ili se planira upotrijebiti za ribolov.

Članak 2.
Cilj ovog Sporazuma

Cilj je ovog Sporazuma spriječiti neregulirani ribolov u dijelu središnjeg Arktičkog oceana koji je otvoreno more primjenom zaštitnih mjera očuvanja i upravljanja u okviru dugoročne strategije zaštite zdravih morskih ekosustava i osiguravanja očuvanja i održivog iskorištavanja ribljih stokova.

Članak 3.
Privremene mjere očuvanja i upravljanja koje se odnose na ribolov

1. Svaka stranka ovlašćuje plovila koja imaju pravo ploviti pod njezinom zastavom da obavljaju komercijalni ribolov na području Sporazuma isključivo u skladu s:
 - (a) mjerama očuvanja i upravljanja u cilju održivog upravljanja ribljim stokovima koje je donijela regionalna ili podregionalna organizacija ili aranžman za upravljanje ribarstvom ili više njih, koji su osnovani ili bi mogli biti osnovani i koji djeluju u skladu s međunarodnim pravom radi upravljanja takvim ribolovom u skladu s priznatim međunarodnim normama; ili
 - (b) privremenim mjerama očuvanja i upravljanja koje stranke mogu uvesti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (c) podtočkom ii.

2. Stranke se potiču da provode znanstvena istraživanja u okviru Zajedničkog programa znanstvenog istraživanja i praćenja uspostavljenog na temelju članka 4. i u okviru svojih nacionalnih znanstvenih programa.
3. Stranka može ovlastiti plovila koja imaju pravo ploviti pod njezinom zastavom da obavljaju istraživački ribolov na području Sporazuma isključivo u skladu s mjerama očuvanja i upravljanja koje su stranke uvele na temelju članka 5. stavka 1. točke (d).
4. Stranke osiguravaju da njihove znanstveno-istraživačke aktivnosti koje uključuju lovljenje ribe na području Sporazuma ne narušavaju sprečavanje nereguliranog komercijalnog i istraživačkog ribolova i zaštitu zdravih morskih ekosustava. Stranke se potiče da se međusobno obavješćuju o svojim planovima za odobrenje takvih znanstveno-istraživačkih aktivnosti.
5. Stranke osiguravaju poštovanje privremenih mjera uvedenih na temelju ovog članka i svih dodatnih ili različitih privremenih mjera koje bi se mogle uvesti na temelju članka 5. stavka 1. točke (c).
6. U skladu s člankom 7. Sporazuma iz 1995. stranke koje su obalne države surađuju s drugim strankama kako bi osigurale usklađenost mjera očuvanja i upravljanja u pogledu ribljih stokova koji se nalaze na područjima nacionalne jurisdikcije u središnjem Arktičkom oceanu i izvan tih područja kako bi se osiguralo očuvanje tih ribljih stokova u cijelosti i upravljanje njima.
7. Osim kako je predviđeno u stavku 4., ništa se u ovom Sporazumu ne tumači tako da se ograničuju prava stranaka povezana sa znanstvenim istraživanjima mora kako su navedena u Konvenciji.

Članak 4.

Zajednički program znanstvenog istraživanja i praćenja

1. Stranke olakšavaju suradnju u znanstvenim aktivnostima kojima je cilj povećati znanje o živim morskim resursima središnjeg Arktičkog oceana i ekosustavima u kojima se ti resursi pojavljuju.
2. Stranke su suglasne u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma uspostaviti Zajednički program znanstvenog istraživanja i praćenja u cilju poboljšanja njihova razumijevanja ekosustava na području Sporazuma, a posebno utvrđivanja činjenice bi li, sada ili u budućnosti, na području Sporazuma mogli postojati riblji stokovi koji bi se mogli održivo loviti i mogućih učinaka takvog ribarstva na ekosustave na području Sporazuma.
3. Stranke usmjeravaju razvoj, koordinaciju i provedbu Zajedničkog programa znanstvenog istraživanja i praćenja.
4. Stranke osiguravaju da se u okviru Zajedničkog programa znanstvenog istraživanja i praćenja uzima u obzir rad relevantnih znanstvenih i tehničkih organizacija, tijela i programa te znanje autohtonog i lokalnog stanovništva.
5. U okviru Zajedničkog programa znanstvenog istraživanja i praćenja stranke u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma donose protokol za razmjenu podataka i razmjenjuju relevantne podatke, izravno ili putem relevantnih znanstvenih i tehničkih organizacija, tijela i programa, u skladu s tim protokolom.

6. Stranke održavaju zajedničke znanstvene sastanke, uživo ili na drugi način, barem svake dvije godine i barem dva mjeseca uoči sastanaka stranaka koji se održavaju u skladu s člankom 5., a na njima predstavljaju rezultate svojih istraživanja, preispituju najbolje dostupne znanstvene informacije i pružaju pravodobne znanstvene savjete za sastanke stranaka. Stranke u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma utvrđuju mandat i druge postupke za funkcioniranje zajedničkih znanstvenih sastanaka.

Članak 5.

Preispitivanje i daljnja provedba

1. Stranke se sastaju svake dvije godine ili češće ako tako odluče. Tijekom sastanaka stranke, među ostalim, čine sljedeće:
- (a) preispituju provedbu ovog Sporazuma i, ako je primjereno, razmatraju sva pitanja povezana s trajanjem ovog Sporazuma u skladu s člankom 13. stavkom 2.;
 - (b) preispituju sve dostupne znanstvene informacije dobivene u okviru Zajedničkog programa znanstvenog istraživanja i praćenja, nacionalnih znanstvenih programa te iz drugih relevantnih izvora, uključujući znanje autohtonog i lokalnog stanovništva;

- (c) na temelju znanstvenih informacija izvedenih iz Zajedničkog programa znanstvenog istraživanja i praćenja, iz nacionalnih znanstvenih programa i iz drugih relevantnih izvora te uzimajući u obzir relevantna pitanja povezana s upravljanjem ribarstvom i s ekosustavima, uključujući predostrožni pristup i potencijalne negativne učinke ribolova na ekosustave, uzimaju u obzir, među ostalim, činjenicu bi li, zahvaljujući distribuciji, migracijama i brojnosti riba, na području Sporazuma bilo moguće održivo komercijalno ribarstvo te na temelju toga utvrđuju:
- i. hoće li pokrenuti pregovore za osnivanje dodatne regionalne ili podregionalne organizacije ili aranžmana za upravljanje ribarstvom ili više njih radi upravljanja ribarstvom na području Sporazuma; i
 - ii. hoće li, nakon pokretanja pregovora u skladu s podtočkom i. i nakon što su se stranke dogovorile o mehanizmima osiguravanja održivosti ribljih stokova, uvesti dodatne ili različite privremene mjere očuvanja i upravljanja u pogledu tih stokova na području Sporazuma;
- (d) u roku od tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma uvode mjere očuvanja i upravljanja koje se odnose na istraživački ribolov na području Sporazuma. Stranke povremeno mogu izmijeniti te mjere. Tim se mjerama, među ostalim, osigurava sljedeće:
- i. da se istraživačkim ribolovom ne narušavaju ciljevi ovog Sporazuma;

- ii. da su trajanje, opseg i količina istraživačkog ribolova ograničeni kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjili učinci na riblje stokove i ekosustave te da podliježu standardnim zahtjevima utvrđenima u protokolu za razmjenu podataka donesenom u skladu s člankom 4. stavkom 5.;
- iii. da stranka može odobriti istraživački ribolov samo na temelju pouzdanih znanstvenih istraživanja te pod uvjetom da su ta istraživanja u skladu sa Zajedničkim programom znanstvenog istraživanja i praćenja i nacionalnim znanstvenim programima dotične stranke;
- iv. da stranka može odobriti istraživački ribolov samo nakon što je obavijestila druge stranke o svojim planovima za obavljanje takvog ribolova i omogućila drugim strankama da daju primjedbe na te planove; i
- v. da stranka mora na odgovarajući način pratiti sav istraživački ribolov koji je odobrila i izvijestiti ostale stranke o rezultatima takvog ribolova.

- 2. Radi promicanja provedbe ovog Sporazuma, među ostalim u pogledu Zajedničkog programa znanstvenog istraživanja i praćenja te drugih aktivnosti poduzetih u skladu s člankom 4., stranke mogu osnovati odbore ili slična tijela u kojima mogu sudjelovati predstavnici arktičkih zajednica, uključujući autohtone narode Arktika.

Članak 6.

Odlučivanje

1. Odluke stranaka o postupovnim pitanjima donose se većinom glasova stranaka koje su glasale za ili protiv.
2. Odluke stranaka o materijalnim pitanjima donose se konsenzusom. Za potrebe ovog Sporazuma „konsenzus” znači nepodnošenje formalnog prigovora u trenutku donošenja odluke.
3. Pitanje se smatra materijalnim ako ga bilo koja stranka smatra materijalnim.

Članak 7.

Rješavanje sporova

Odredbe koje se odnose na rješavanje sporova utvrđene u dijelu VIII. Sporazuma iz 1995. primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na svaki spor između stranaka koji se odnosi na tumačenje ili primjenu ovog Sporazuma, bez obzira na to jesu li one ujedno stranke Sporazuma iz 1995. ili nisu.

Članak 8.

Države koje nisu stranke

1. Stranke potiču države koje nisu stranke ovog Sporazuma da poduzmu mjere koje su u skladu s odredbama ovog Sporazuma.
2. Stranke poduzimaju mjere koje su u skladu s međunarodnim pravom kako bi plovila koja imaju pravo ploviti pod zastavama država koje nisu stranke odvratile od aktivnosti kojima se narušava djelotvorna provedba ovog Sporazuma.

Članak 9.

Potpisivanje

1. Ovaj je Sporazum otvoren za potpisivanje Kanadi, Narodnoj Republici Kini, Kraljevini Danskoj u odnosu na Farske otoke i Grenland, Islandu, Japanu, Republici Koreji, Kraljevini Norveškoj, Ruskoj Federaciji, Sjedinjenim Američkim Državama i Europskoj uniji u [mjesto] od [datum] te ostaje otvoren za potpisivanje tijekom 12 mjeseci od tog datuma.
2. Za potpisnice ovog Sporazuma on ostaje otvoren za ratifikaciju, prihvrat ili odobrenje u bilo kojem trenutku.

Članak 10.

Pristup

1. Za države navedene u članku 9. stavku 1. koje nisu potpisale ovaj Sporazum, i za Europsku uniju ako ga nije potpisala, ovaj Sporazum ostaje otvoren za pristup u bilo kojem trenutku.
2. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma stranke mogu pozvati druge države koje imaju stvaran interes na pristup ovom Sporazumu.

Članak 11.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu 30 dana od datuma na koji depozitar primi sve isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju ovog Sporazuma ili pristupu ovom Sporazumu koje su položile države navedene u članku 9 stavku 1. i Europska unija.
2. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma on za svaku državu koja je pozvana na pristup u skladu s člankom 10. stavkom 2. i koja je položila ispravu o pristupu stupa na snagu 30 dana od datuma polaganja te isprave.

Članak 12.

Povlačenje

Stranka se može povući iz ovog Sporazuma u bilo kojem trenutku slanjem pisane obavijesti depozitaru o svojem povlačenju putem diplomatskih kanala uz navođenje datuma na koji to povlačenje počinje proizvoditi učinke, a taj datum mora biti barem šest mjeseci od datuma obavijesti. Povlačenje iz ovog Sporazuma ne utječe na njegovu primjenu među ostalim strankama ni na dužnost stranke koja se povlači da ispuni obveze iz ovog Sporazuma koje bi inače morala ispuniti na temelju međunarodnog prava neovisno o ovom Sporazumu.

Članak 13.

Trajanje ovog Sporazuma

1. Ovaj Sporazum ostaje na snazi tijekom početnog razdoblja od 16 godina od njegova stupanja na snagu.
2. Nakon isteka početnog razdoblja iz stavka 1. ovaj Sporazum ostaje na snazi tijekom jednog ili više uzastopnih petogodišnjih razdoblja produljenja osim ako bilo koja stranka učini sljedeće:
 - (a) podnese formalni prigovor na produljenje ovog Sporazuma na posljednjem sastanku stranaka koji se održi prije isteka početnog razdoblja ili bilo kojeg kasnijeg razdoblja produljenja; ili

- (b) pisanim putem depozitaru pošalje formalni prigovor na produljenje najkasnije šest mjeseci prije isteka predmetnog razdoblja.
3. Stranke omogućuju djelotvoran prelazak s ovog Sporazuma na potencijalni novi sporazum kojim se osniva dodatna regionalna ili podregionalna organizacija ili aranžman za upravljanje ribarstvom na području Sporazuma kako bi se zaštitili zdravi morski ekosustavi te osiguralo očuvanje i održivo iskorištavanje ribljih stokova na području Sporazuma.

Članak 14.

Odnos prema drugim sporazumima

1. Stranke priznaju da jesu i da će i dalje biti vezane svojim obvezama na temelju relevantnih odredaba međunarodnog prava, uključujući one iz Konvencije i iz Sporazuma iz 1995., te prepoznaju važnost daljnje suradnje u cilju ispunjenja tih obveza čak i u slučaju da ovaj Sporazum istekne ili se okonča, a ne sklopi se nikakav sporazum o osnivanju dodatne regionalne ili podregionalne organizacije ili aranžmana za upravljanje ribarstvom na području Sporazuma.

2. Ničim u ovom Sporazumu ne dovodi se u pitanje položaj bilo koje stranke u pogledu njezinih prava i obveza na temelju međunarodnih sporazuma i njezin položaj u pogledu bilo kojeg pitanja koje se odnosi na pravo mora, među ostalim u pogledu bilo kojeg položaja koji se odnosi na izvršenje prava i jurisdikcije u Arktičkom oceanu.
3. Ničim u ovom Sporazumu ne dovode se u pitanje prava, jurisdikcija i dužnosti bilo koje stranke na temelju relevantnih odredaba međunarodnog prava kako su navedene u Konvenciji ili u Sporazumu iz 1995., uključujući pravo da predloži pokretanje pregovora o osnivanju dodatne regionalne ili podregionalne organizacije ili aranžmana za upravljanje ribarstvom na području Sporazuma ili više njih.
4. Ovim se Sporazumom ne mijenjaju prava i obveze bilo koje stranke koji proizlaze iz drugih sporazuma koji su u skladu s ovim Sporazumom i kojima se ne utječe na uživanje prava drugih stranaka ili njihovo izvršavanje obveza na temelju ovog Sporazuma. Ovim se Sporazumom ne narušavaju uloga i mandat bilo kojeg postojećeg međunarodnog mehanizma koji se odnosi na upravljanje ribarstvom niti je ovaj Sporazum s njima u sukobu.

Članak 15.

Depozitar

1. Depozitar ovog Sporazuma je Vlada Kanade.
2. Isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu polažu se kod depozitara.
3. Depozitar obavješćuje sve potpisnike i sve stranke o polaganju svih isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu te izvršava sve druge funkcije kako su predviđene Bečkom konvencijom o pravu međunarodnih ugovora iz 1969.

Sastavljeno u _____ 201X., u jednom izvorniku na engleskom, francuskom, kineskom i ruskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.